

DEN NORSKE KIRKE

Nidaros biskop

-

Nidaros bispedømmeråd

Følgende inviteres:

Kirkerådet

Nidaros bispedømmeråd

Nidaros domkirke og Vår Frue menighetsråd

Trondheim kirkelige fellestråd

Trondheim kommune

Sør-Trøndelag fylkeskommune

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Areopagos

Nidaros domkirkes restaureringsarbeider

Kirkens Bymisjon

Dato: 06.12.2007

Vår ref: 07/101-11 KST

Deres ref:

Invitasjon til stiftelsesmøte for Nidaros pilegrimsgård mandag 28. januar kl. 10.00 i Erkebispegården, Trondheim

Vi viser til tidligere korrespondanse og samtaler om etableringen av Stiftelsen Nidaros pilegrimsgård. Biskopen har sammen med bispedømmerådet stått sentralt i dette arbeidet som nå har kommet så langt at det er en glede å kunne innby til stiftelsesmøte.

Grunnlaget for invitasjonen er blant annet forslaget om en bevilgning på kr 650.000 over statsbudsjettet for 2008. I statsbudsjettet er det gitt en utfyllende omtale av Nidaros pilegrimssenter. Denne er gjengitt i eget vedlegg. I foreløpig tildelingsbrev er varslet at bevilgningen planlegges stilt til disposisjon gjennom bispedømmerådet.

Den 5. desember d.å. ble det holdt et møte hvor Kultur- og kirke departementet, Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune, biskopen og bispedømmerådet deltok. I møtet var det enighet om hvordan et offentlig driftstilskudd på 1,8 millioner kroner pr. år fra 2009 skal fordeles. På bakgrunn av møtet og så snart statsbudsjettet er vedtatt, tar departementet sikte på å bekrefte enigheten i forhold til kommunen og fylkeskommunen.

Til stiftelsesmøtet inviteres de instanser som har vært med på tidligere møter om saken. I tillegg inviteres nå Kirkens Bymisjon. Noen av de innbudte har allerede gjort forpliktende vedtak om å bli med i stiftelsen. Andre har ønsket å avvente saken til den ble nærmere avklart. Med det som nå foreligger anses saken tilstrekkelig forberedt til at stiftelsen kan etableres.

I tidligere samtaler har en arbeidet mot en betydelig stifteskapital fordelt med om lag kr 200.000 på hver av stifterne. Bakgrunnen for en så stor stifteskapital har vært ønsket om å sikre et kapitalgrunnlag til etableringen og ekstra driftsutgifter i oppstartsfasen. Selv med årlige offentlig driftstilskudd vil det være behov for en betydelig stifteskapital. Det er grunn til å drøfte nærmere om alle stifterne må bidra med like stort bidrag til stifteskapitalen, jfr. at to av stifterne nå vil bidra med årlige

driftstilskudd og at det blant de andre aktuelle stifterne synes å være noe ulike forutsetninger/muligheter for å delta med et så stort stiftelsesbidrag som antydnet foran. Det blir stiftelsesmøtet som må fastsette dette nærmere etter enighet mellom stifterne.

Vi tillater oss å be de inviterte

- Avklare deltagelse som stifter i den grad det ikke allerede er gjort
- Delta på stiftelsesmøtet selv om det innen den tid ikke er endelig avklart om man vil delta som stifter
- Forberede seg på at stiftelsesmøtet skal drøfte størrelsen på stiftelseskapitalen og bidragene fra stifterne
- Forberede seg med hensyn til kandidater til styrevervene
- Melde til stiftsdirektøren dersom en kommer til at det blir vanskelig å delta på stiftelsesmøtet

Som ytterligere grunnlag vedlegges biskopens brev og notat om Nidaros pilegrimsgård som ble sendt Kultur- og kirke departementet 2. august d.å. Dertil vedlegges utkast til vedtekter for stiftelsen.

Forslag til sakliste for stiftelsesmøtet:

1. Godkjenning av innkallingen
2. Valg av møteleder og referent (er)
3. Registrering av møtedeltagerne
4. Godkjenning av saklisten
5. Gjennomgang av organisasjonsform, formål og driftskonsept – oppklarende spørsmål – med utgangspunkt i vedlagte notat til KKD.
6. Drøfting av økonomiske forhold, herunder størrelsen på stiftelseskapitalen og bidragene fra stifterne
7. Vedtak om å stifte stiftelsen og om navn
8. Tegning av stiftere – ev. med forbehold om endelig vedtak i vedtaksført organ og ev. fullmakt til styret i den sammenheng
9. Fastsettelse av stiftelseskapital og om bidragene fra stifterne
10. Fastsettelse av vedtekter (se vedlagte utkast)
11. Eventuelt valg av interimsstyre inntil ordinært styre er oppnevnt og konstituert
12. Godkjenning av stiftelsesprotokoll med undertegning

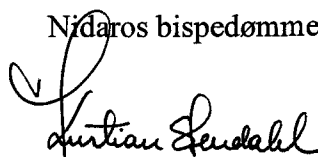
Med vennlig hilsen

Nidaros biskop

Finn Wagle
biskop

Nidaros bispedømmeråd

Kristian Stendahl
stiftsdirektør

DEN NORSKE KIRKE

Nidaros bispedømmeråd

Notat: Utkast til vedtekter

(med noen kommentarer i kursiv og som angir punkter som i særlig grad må drøftes)

Vedtekter for stiftelsen Nidaros pilegrimsgård

§ 1 Formål

(Under dette punktet er formuleringene hentet fra utredningen som ble sendt KKD. Det må drøftes om dette er dekkende og gir den riktige profilering)

- 1.1 Stiftelsen NIDAROS PILEGRIMSGÅRD er opprettet for å være et ressurs-, kompetanse- og retreatsenter forankret i Olavsarven som en økumenisk åndelig arv, med forgreninger til det europeiske pilegrimsnettverk og den verdensvide kirke.
- 1.2 Formålet med stiftelsen er:
 - styrke mottaket av pilegrimer ved pilegrimsmålet i Nidaros
 - delta i arbeidet med å videreutvikle Nidaros som et levende helligsted
- 1.3 Stiftelsens formål er av alminnelig, ideell karakter. Den skal ikke drive økonomisk næringsvirksomhet med sikte på overskudd, men gjennom sin drift sørge for grunnkapitalens vedlikehold og forvalte offentlige tilskudd i samsvar med forutsetningene.

§ 2 Stiftere

- 2.1 Stiftelsens stiftere er:

§ 3 Egenkapital og grunnkapital

- 3.1 Stifterne har ved opprettelsen av stiftelsen stilt til rådighet en egenkapital på til sammen kr, hvorav kr 200.000 er å anse som grunnkapital i henhold til stiftelsesloven.

§ 4 Stiftelsens styre

4.1 Styrets sammensetning:

Stiftelsen ledes av et styre på ... medlemmer med personlige varamedlemmer. Styret sammensettes slik:

(Antallet styremedlemmer vil ha innflytelse på oppnevningmåten. Dersom antallet medlemmer tilsvarer antallet stiftere kan hver stifter oppnevne ett medlem med varamedlem. Dersom antallet medlemmer skal være færre enn antallet stiftere bør noen av stifterne gis fast plass i styret og styremedlemmer ellers oppnevnes etter et nærmere fastsatt system av de øvrige stifterne. Hvem som i så fall skal ha fast plass må drøftes på stiftelsesmøtet, men med de årlige driftstilskudd som kommunen og fylkeskommunen vil gi, er det naturlig at disse instansene gis fast plass. I tillegg bør noen av stifterne fra kirkelig hold ha fast plass.

Vervene som leder og nestleder kan legges til enkelte av stifterne eller en kan overlate til styret å velge leder og nestleder.)

Oppnevning og valg skjer for 4 år og harmoniseres så langt det er mulig med den kommunale/fylkeskommunale valgperioden.

Styret kan blant sine medlemmer oppnevne et arbeidsutvalg til å fatte avgjørelser på nærmere avgrensede områder og i bestemte saker, samt til å forberede saker for styret og rådet.

4.2 Styrets oppgaver:

- sørge for at Stiftelsens formål blir ivaretatt
- forestå forvaltningen av Stiftelsens anliggender
- påse at økonomi og kontraktsforpliktelser er gjenstand for betryggende kontroll, at regnskap føres i overensstemmelse med regnskapslovens regler og at revisjon utføres
- tilsette daglig leder og andre tilsatte
- vedta budsjett
- vedta strategiske planer
- utarbeide årsmelding
- avgi rapporter til de instanser som gir årlige driftstilskudd
- innkalle til rådsmøte

Styret er beslutningsdyktig når minst medlemmer er til stede. Det føres protokoll fra alle styremøter. Protokollen skal angi tid, sted, deltagere, behandlingsmåten og vedtak. Protokollen underskrives av alle medlemmene som var til stede.

Innkalling til styremøter skjer normalt med minst en ukes varsel.

§ 5 Stiftelsens rådsmøte

(Med de oppgaver som foreslås lagt til styret er det styret som er besluttende myndighet i stiftelsen. Det ansees likevel nyttig for stiftelsen å ha et råd som en gang hvert år kan delta i en bredere drøfting om virksomheten og planene. Særlig dersom alle stifterne ikke har plass i styret anses en slik ordning tjenlig.)

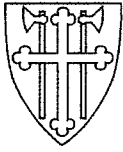
- 5.1 Styret innkaller til rådsmøte en gang hvert år.
- 5.2 Stiftelsens rådsmøte består av 2 representanter fra hver av de som utgjør stifterne. Andre kan inviteres til rådsmøtet. *(for eksempel KKD og biskopen)*
- 5.3 Rådets oppgave er å drøfte og evaluere stiftelsens virksomhet i lys av formålet og planer.
- 5.4 Rådet kan uttale seg ved eventuell endring i vedtektene og skal uttale seg ved eventuell omdanning av stiftelsen.

§ 6 Vedtektsendring

- 6.1 Endringer av disse vedtekter vedtas av stiftelsens styre. Før vedtak er gyldig skal endringene være forelagt rådet eller hver enkelt av stifterne skal være gitt anledning til å uttale seg.

§ 7 Omdanning av stiftelsen

- 7.1 Det er stiftelsens styre som søker Stiftelsestilsynet om omdanning. Slik søknad kan bare fremmes etter enstemmig vedtak i styret. Før beslutning blir tatt skal saken forelegges rådet og uttalelse innhentes fra offentlige instanser som yter årlige driftsbidrag. Ved eventuell omdanning som fører til at Nidaros pilegrimsgård oppheves og avvikles, tillates stiftelsens eiendeler og grunnkapitalen brukt til formålet for Nidaros pilegrimsgård.

DEN NORSKE KIRKE

Nidaros bispedømmeråd

Notat

Dato: 23.11.2007 Vår ref.: 07/101-14 /KST Saksbehandler: Kristian Stendahl

Omtalen av Nidaros pilegrimssenter i Statsbudsjettet 2008

"Nidaros pilegrimssenter

I 2007 er det ti år siden gjenåpningen av pilegrimsleden til Nidaros. Pilegrimsinteressen er økende, ikke bare i Norge, men i hele Europa. Nidaros bispedømmeråd har i samarbeid med flere kirkelige og offentlige instanser lenge arbeidet for å etablere et pilegrimssenter i Trondheim. Pilegrimssenteret skal organiseres som en stiftelse, med planlagt tilholdssted i den tidligere offisersmessen (Prins Carl Bastion) i Nidarosdomens umiddelbare nærhet. Pilegrimssenteret skal drives som et ressurs-, kompetanse- og retreatsenter. Det er planlagt at senteret åpnes sommeren 2008, med helårsdrift fra 2009. Nidaros pilegrimssenter vil bl.a. være viktig for å videreutvikle Trondheim og Nidaros som et kirkelig tyngdepunkt. Senteret vil ikke kunne realiseres uten offentlige tilskudd. Det er anslått et tilskuddsbehov i størrelsesorden 1,8 mill. kroner i året. Med oppstart i annet halvår i 2008 foreslår departementet at det gis et tilskudd på 0,65 mill. kroner i 2008. Det er et vilkår at driften ellers finansieres ved brukerbetalinger og ved tilskudd bl.a. fra Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune, som har stilt seg positive til å delta i finansieringen."

DEN NORSKE KIRKE

Nidaros biskop

Det Kongelige kultur- og kirkedepartement
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Dato: 02.08.2007

Vår ref: 07/101-4 KST

Deres ref:

Nidaros pilegrimsgård - statsbudsjettet 2008

Nidaros biskop viser til møte med statsråd Trond Giske 18. april d.å., et møte hvor også Kirkeavdelingen var representert. Med dette brevet og vedlagte notat gir Nidaros biskop den tilbakemeldingen som statsråden ba om. Det er også naturlig å vise til samtalene under årets Olavsfestdager og det engasjementet statsråden da viste for pilegrimsarbeidet, noe biskopen vil uttrykke glede over.

Vi viser til notatet og gir her følgende korte sammendrag:

Etter at Forsvaret flyttet ut av Prins Carl Bastion, i Nidaros domkirkes umiddelbare nærhet, har det vært et samstemmig ønske fra både lokale og regionale politiske organer og fra kirkelig hold regionalt og sentralt at bygningene burde stilles til disposisjon for kirkelig virksomhet. Eiendommen er nå overtatt av Statsbygg.

Det er 10 år siden gjenåpningen av pilegrimsledene. Disse opprustes nå gjennom Pilotprosjekt Pilegrimsleden 2007 – 2010 hvor Miljøverndepartementet og tre fylkeskommuner er de store bidragsyterne. Vi ser en økning i pilegrimsinteressen ikke bare i Norge men i hele Europa og et stort potensial i dette, jfr. blant annet de siste års sterke økning i aktiviteten rundt Santiago de Compostella.

En vesentlig mangel hos oss er imidlertid mottaket av pilegrimer og et samlende ressurs- og aktivitetssenter for pilegrimsarbeidet. Det er derfor et stort behov for å etablere en pilegrimsgård i Nidarosdomens nærhet - på sikt et nordisk senter for pilegrimsspiritualitet, noe det ligger meget godt til rette for i forsvarrets tidligere bygninger.

Vår visjon for Nidaros Pilegrimsgård er at den skal:

- styrke mottaket av pilegrimer ved pilegrimsmålet i Nidaros,
- forankre virksomheten i Olavsarven som en økumenisk åndelig arv, med forgreninger til det europeiske pilegrimsnettverk og den verdensvide kirke,
- delta i arbeidet med å videreutvikle Nidaros som et levende helligsted.

I tillegg til tilsatte ved pilegrimsgården og 5-7 beboere i en egen kommunitet, vil også andre sentrale aktører i pilegrimsarbeidet bli samlet i pilegrimsgården: Pilegrimspresten i Nidaros, medarbeiderne i Pilotprosjekt Pilegrimsleden og sommerprestene i Nidaros

domkirke. Dette gir et godt grunnlag for samvirke og for nettverksutvikling også med de mange andre aktører i pilegrimsarbeidet.

I notatet gjøres greie for selve eiendommen, aktiviteter, drift, bemanning og budsjett.

Nidaros pilegrimsgård tenkes organisert som en stiftelse. En rekke kirkelige og offentlige instanser er utfordret til å delta som stiftere. En del av disse har allerede gitt tilsagn om å være med som stifter. Tilbakemeldingene tilsier at biskopen mener det er realistisk å hente inn en stiftelseskapital på om lag 1,5 millioner kroner.

Biskopen har i dialog med en av byens banker sikret et engangsbidrag på 0,5 millioner kroner til etableringen av pilegrimsgården. Dette tenkes å dekke deler av kostnadene i etableringsåret.

På statsrådets oppfordring har biskopen også tatt opp med Sør-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune spørsmålet om å inngå i et spleiselag med staten om finansiering av driften av Nidaros pilegrimsgård. Begge har i vedtaks form gitt tilsagn om slik medvirkning, men biskopen har ikke tatt opp spørsmålet om fordelingen av driftsstøtten. Det synes imidlertid nødvendig at staten bevilger hovedparten.

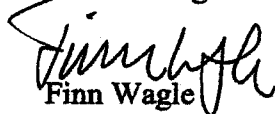
Nidaros pilegrimsgård må sikres et fundament for driften og aktivitetene. Statsbygg leier ut bygningene på forretningsmessige vilkår og det må tilsettes en daglig leder. At gjestegården verken kan eller skal supplere sine inntekter ved ordinær hoteldrift gir ekstra utfordringer. Budsjettet viser at med en offentlig årlig støtte på til sammen 1,75 millioner kroner er det mulig å etablere og drive Nidaros pilegrimsgård i tråd med dens visjon og profil.

Som det fremgår er en lang rekke aktører innstilt på å bidra til at Nidaros pilegrimsgård blir realisert – både kirkelige, offentlige og private samarbeidspartnere. Dette er svært gledelig. Nidaros biskop har forventning om at statsråden nå følger opp saken ved å foreslå en bevilgning til Nidaros pilegrimsgård over statsbudsjettet fra og med 2008. Bevilgningen må sammen med bidragene fra kommune og fylkeskommune ta sikte på å dekke behovet for offentlig støtte.

Så snart slikt forslag foreligger vil biskopen initiere at Stiftelsen Nidaros pilegrimsgård blir etablert.

For øvrig vises til utfyllende redegjørelse i vedlagte notat.

Med vennlig hilsen

Finn Wagle

Kristian Stendahl
stiftsdirektør
Direkte innvalg:

Vedlegg: Notat

Kopi: Trondheim kommune
Sør-Trøndelag fylkeskommune

Nidaros Pilegrimsgård

**Et notat til Kultur- og
Kirke departementet**

Fra Nidaros biskop

2. august 2007

Bakgrunn - forhistorie

Dette notatet er et svar fra Nidaros biskop til KKD etter et møte med statsråd Trond Giske 18. april i år om planene for Nidaros Pilegrimsgård. Møtet ble fulgt opp gjennom drøftinger med ledelsen i Kirkeavdelingen i KKD som også har hatt en befaring av de aktuelle bygningene. Notatet er utarbeidet av Nidaros biskop som i den sammenheng nedsatte en egen arbeidsgruppe bestående av stiftsdirektør Kristian Stendahl, sokneprest Knut Kittelsaa, rådgiver Jon Andreas Hasle (Areopagos) og domprost Knut Andresen.

Etter at Forsvaret flyttet ut av Prins Carl Bastion, den tidligere offisersmessen ved Nidelven i Nidaros domkirkes umiddelbare nærhet, har det vært et samstemmig ønske fra både lokale og regionale politiske organer og fra kirkelig hold regionalt og sentralt, at bygningene burde stilles til disposisjon for kirkelig virksomhet.

11. april 2005 forelå innstillingen "Nidaros Pilegrimsgård – et levende kirkesenter ved Nasjonalhelligdommen". Her konkretiseres ideen om å etablere et senter med fokus på pilegrimsansvaret ved Nidaros domkirke og på forvaltningen av Olavsarven. Dette knyttes til Nidaros domkirke som historisk byggverk og nasjonalt helligsted, og til ansvaret for å synliggjøre den tusenårige arv som stedet er en levende bærer av. I et notat til KKD av 8. september 2005 utviklet Nidaros biskop tankene videre.

Det har tatt tid å avklare formelle og økonomiske rammer for etableringen av Nidaros Pilegrimsgård. Vi er derfor takknemlige for statsrådets initiativ i møtet i april. Nå forelegger vi for departementet dette notatet om Nidaros Pilegrimsgård, der visjon, profil, organisering og økonomi står sentralt. Det er nå ti år siden Pilegrimsledene ble offisielt etablert. Et nytt pilotprosjekt er i gang med å oppruste ledene og forbedre overnattingsmulighetene underveis. Miljøverndepartementet og tre fylkeskommuner er de store bidragsyterne til dette prosjektet, som er knyttet til Nidaros bispedømmeråd. Med etableringen av Nidaros Pilegrimsgård tar vi et stort steg for å styrke mottaket av pilegrimer ved målet, Kristkirken i Nidaros.

Visjon

Nidaros Pilegrimsgård skal:

- styrke mottaket av pilegrimer ved pilegrimsmålet i Nidaros
- forankre virksomheten i Olavsarven som en økumenisk åndelig arv, med forgreninger til det europeiske pilegrimsnettverk og den verdensvide kirke
- delta i arbeidet med å videreutvikle Nidaros som et levende helligsted

Profil

Pilegrimsgården skal drives som et ressurs-, kompetanse-, aktivitets- og retreatsenter i Den norske kirke, forankret i Olavsarven og knyttet til pilegrimstradisjonen og til historien i området. Nærheten til Nidaros domkirke muliggjør en aktiv bruk av kirken. Som en av flere instanser skal Pilegrimsgården bidra til de samlede aktiviteter i området.

Gjennom en rekke ulike aktiviteter ønsker vi å virkeliggjøre denne visjonen:

- *Pilegrimsvirksomheten.* Trondheim er et nasjonalt pilegrimsmål, og pilegrimsprestens virksomhet er i en løpende utvikling. Arbeidet har også internasjonale og økumeniske

dimensjoner. Pilegrimsgården tenkes over tid utviklet til et nordisk senter for pilegrims-spiritualitet.

- *Pilegrimsherberge og pilegrimsmottak.* Pilegrimsgården skal være mottakssted for pilegrimer til Nidaros. Den skal drives som herberge, gjestegård og pilegrimssenter, og romme kontorer for Pilegrimspresten og hans medarbeider(e) samt for medarbeiderne i Pilotprosjekt Pilegrimsleden. Sommerstid omgjøres et av møterommene til kontor for domkirkens sommerprester. Med dette samles de pilegrimsrelaterte ressursene ved Nidaros domkirke på ett sted, noe som innebærer en samordning og styrking av arbeidet med å motta pilegrimer når de er framme i Nidaros.
- *Samfunnsengasjement og samfunnsutvikling.* Pilegrimsgården vil bidra til å styrke bevisstheten om Olavsarven, dens betydning for regional selvforståelse, nærings- og samfunnsutvikling og dens impulser til en bærekraftig utvikling av det mellommenneskelige fellesskapet. Olavsarven kan forstås som en lokalt og regionalt forankret konkretisering av en universell arv av stor betydning i møte med vår tids mellomfolkelige og miljørelaterte utfordringer.
- *Pilegrimsgårdens kommunitet* vil være et sentralt element i dette utviklingsarbeidet. Bolighuset vil huse en gruppe på 5-7 personer som skal leve i et åndelig fellesskap, ha ansvar for daglige tidebønner i Nidarosdomen og etter kompetanse bidra ved ulike kurs og retreat i Pilegrimsgården. Kommuniteten får en nøkkelfunksjon i arbeidet med å utvikle en liturgisk og kontemplativ spiritualitet for vår tid. Det ligger til rette for et nært samarbeid med Liturgisk Senter og med domkirkens liturgiske og musikalske krefter. En kan også tenke seg et samarbeid med ressurspersoner innen teater og musikk i Midt-Norge.
- *Medarbeiderretreat og annen retreatvirksomhet.* For biskopen har det lenge vært et ønske å kunne etablere et retreatsted med tanke på åndelig fornyelse og for å gi en mulighet til tilbaketrekning fra en hektisk daglig arbeidssituasjon. Stedet skal gi et åpent tilbud om dette for mennesker fra hele landet.
- *Samtalesenter.* Pilegrimsgården vil under vignetten *livsdialog* tilby samtaler for enkeltpersoner og smågrupper, for å dekke et behov i dagens travelhet for rolig refleksjon og åpenhet, der noen har tid til å lytte og gi respons.
- *Kultur- og religionsdialog.* Pilegrimsspiritualitet er et sentralt element i flere religioner, med erfaringer og tilnæringsmåter som forener religionene. Pilegrimsgården åpner derfor nye muligheter for det nasjonale dialogarbeidet innen kultur, samfunn og religion.

Organisering og rammebetingelser

Nidaros Pilegrimsgård tenkes etablert som en offentlig stiftelse som leier bygningene av Statsbygg. Åtte instanser er tidligere invitert til å delta som stiftere, og har på ulike måter gitt en positiv respons på invitasjonen. Disse er:

- Kirkerådet
- Nidaros bispedømmeråd
- Nidaros domkirkes menighetsråd
- Trondheim kirkelige Fellelråd
- Trondheim kommune
- Sør-Trøndelag fylkeskommune
- Nord-Trøndelag fylkeskommune
- Stiftelsen Areopagos

Det kan være aktuelt å innby også andre til å delta som stiftere, bl.a. Kirkens Bymisjon. Hver stifter tenkes å bidra med et tilskudd til stiftelseskapitalen. Tilbakemeldingene så langt gjør det realistisk å legge til grunn en stiftelseskapital på omlag kr. 1,5 mill.

Vi er åpne for at også Staten ved KKD kan delta som stifter, eller at en driftsbevilgning til stiftelsen kan knyttes sammen med annen medvirkning i stiftelsen, for eksempel gjennom oppnevning av styremedlem.

Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune vil delta med driftsmidler.

I **Sør-Trøndelag Fylkeskommune** har Fylkesutvalget i møte 26. juni gjort slikt vedtak:

”Fylkesutvalget er positiv til å bidra med driftsstøtte til Nidaros Pilegrimsgård. Størrelsen på beløpet avgjøres senere, og forutsetter bidrag fra Kulturdepartementet og Trondheim kommune.”

I **Trondheim kommune** har Formannskapet i møte 31. juli avgitt en villighetserklæring til å delta med driftsstøtte til Nidaros Pilegrimsgård. Vedtaket lyder slik:

”Formannskapet har tidligere vedtatt å gå inn som stifter av Nidaros pilegrimsgård og er positiv til å bidra til realisering av prosjektet med driftsstøtte. Forutsetningen er at stat, fylkeskommune og kommune kommer fram til enighet om fordeling og at kommunen aktivt blir involvert i det videre arbeidet med investerings og driftsplanlegging i prosjektet.”

Samarbeid med Sparebank 1 Midt-Norge

Sparebank 1 Midt-Norge yter årlig betydelige beløp til samfunnsgagnlige formål – for 2007 om lag 90 mill kroner. Blant de feltene banken ønsker å støtte er virksomheter som styrker Olavsarven, forstått som en vidtfavnende side ved trøndersk identitet og initiativ. Nidaros bispedømme har allerede nytt godt av bidrag fra banken til ulike formål. Nidaros biskop har i lys av dette utfordret banken til å bli en samarbeidspartner også ved etableringen av Nidaros pilegrimsgård. I dialogen med banken er det allerede gitt muntlig tilsagn om et etableringsbidrag på kr 500.000,- En oppjustering av bidraget kan drøftes når pilegrimsgården blir en realitet og banken skal vurdere endelig bidrag våren 2008 på bakgrunn av regnskapsresultatet for 2007.

Eiendommen

Eiendommen består av tre bygninger. Likevel omfatter planene for Pilegrimsgården bare to, Prins Carl Bastion og et bolighus. Magasinet, en militær lagerbygning fra 1826, er i denne omgang holdt utenfor, både fordi det ikke er nødvendig å ta det i bruk for å kunne etablere virksomheten og fordi kostnadene ved å ta det i bruk langt overstiger inntekspotensialet. Men Magasinet har et stort potensial, og vi tenker derfor å komme tilbake til muligheten for bruk av Magasinet i Pilegrimsgårdens aktiviteter etter hvert som vi ser hvordan driften utvikler seg.

Reguleringsplanen for området, som er ganske generell, er ikke til hinder for en slik bruk som dette notatet redegjør for. Det ville derimot være i strid med reguleringsplanen å bruke stedet f. eks. til ordinær hoteldrift. I driften vil en måtte ta tilbørlig hensyn til at området omkring eiendommen er regulert til friareal og mye brukt som friområde, og at området tenkes opprustet med den såkalte hjertepromenaden langs Nidelvas bredd.

Biskopen har drøftet leieforholdet med Statsbygg som forvalter eiendommen. Statsbygg vil stille bygningene til disposisjon for Pilegrimsgården i ferdig rehabilitert stand, innredet og klargjort i tråd med Pilegrimsgårdens behov. Leieforholdet vil bli regulert i en avtale på linje med annen utleie. Til grunn for leien ligger verdifastsettelsen av de deler av eiendommen/bygningene som vil inngå i avtalen, som er på 10,3 mill. kr., samt kostnadene ved rehabilitering, som Statsbygg anslår til 15-18 mill. kr. Det har foreløpig ikke vært mulig å legge en konkret rehabiliteringsplan, og Statsbygg baserer seg derfor i sitt leieestimat på erfaringstall. Et mulig pålegg om tilkobling til fjernvarme representerer en betydelig kostnad innenfor dette

estimatet, opp mot 4 mill. kr. Leien til Statsbygg vil dessuten variere etter leieavtalens varighet, med en betydelig forskjell på leien ved 20 og 40 års leietid. Full husleie omfatter også ”brukeravhengige driftskostnader” og ”innvendig vedlikehold”. På bakgrunn av opplysninger i Statsbyggs brev av 29.6.2007 vil en årlig leie kunne variere mellom kr 2 035 000,- og kr 1 200 000,-. Høyeste beløp er med full rehabilitering inklusive fjernvarmetilkobling og 20 års leietid, laveste uten fjernvarmetilkobling og med 40 års leietid. I vår beregning ser vi bort fra fjernvarmetilkobling, baserer oss på en rehabilitering til en kostnad på omkring kr. 7 000,- pr kvm. og 30 års leietid. Det gir en årlig leie på kr. 1,5 mill.

Bruken av hovedbygning og bolighus

Virksomheten ved Pilegrimsgården vil preges av aktivitetene og medarbeiderne. Hovedbygningen er den tidligere offisersmessia Prins Carl Bastion. Denne bygningen er på ca 1 500 kvm bruksareal fordelt på to etasjer. Nøkkelpersonell for Pilegrimsgården får sin arbeidsplass i denne bygningen. Det gjelder Pilegrimsgårdens egne ansatte, Pilegrimspresten og Pilotprosjekt Pilegrimsleden. Sommerstid vil også en til tre sommerprester få arbeidssted i Pilegrimsgården.

I hovedbygningen vil dessuten i alt 22 rom være disponible for overnatting. 13 av disse tenkes innredet som dobbeltrom. Alle rom har bad og wc, og vil bli møblert slik at de enkelt kan ominnredes for flere gjester. Maksimal overnattingskapasitet er dermed 56 personer. Pilegrimsgården vil dessuten ha tre møterom med kapasitet til henholdsvis 56, 24 og 8 – 10 personer. I tillegg har stedet en peisestue/salong og en spisesal med plass til ca 56 personer, samt et bønnekapell/stille rom.

Eiendommen omfatter også et bolighus med ca. 200 kvm bruksareal. Her legges det til rette for en kommunitet på 5-7 personer. Fem rom innredes som boligrom, og beboerne i huset vil i fellesskap dessuten ha tre bad, to stuer og kjøkken. Kommuniteten er nødvendig for å utforme stedets profil. Medlemmene vil ha ansvaret for stedets bønneliv og for liturgisk og kontemplativ spiritualitet. De vil også gi tilbud om samtaler/veiledning, og vi antar at flere av kommunitetens medlemmer vil inngå i Pilegrimsgårdens stab av medarbeidere på det praktiske plan og delta i avviklingen av kurs og retreater.

Pilegrimsgårdens stab

Pilegrimsgården vil ha behov for disse stillingene som fast helårsbemanning:

- **Daglig leder**, hel stilling
- **Husassistent** for stell av rom, rengjøring mv, hel stilling
- **Kokk**, hel stilling
- Hel stilling som kombinert **vertskap / kjøkkenassistent**
- **Vaktmester**, 1/10 årsverk (mye vaktmestertjenester dekkes av Statsbygg gjennom leieavtalen)

Samlet lønnskostnad for disse stillingene er beregnet til kr. 1 640 000,-
I to sommermåned er det i tillegg behov for:

- Husassistent heltid
- Vertskap / kjøkkenassistent i 1 ½ stilling

Lønnskostnad for disse er ca. kr. 160 000,-

Det er mulig og ønskelig å betjene flere av disse stillingene med frivillige medarbeidere, slik det skjer ved andre pilegrimssentra, og slik det alt i dag er tilfelle ved pilegrimsmottaket ved Nidaros domkirke. Her ligger det muligheter for en betydelig innsparing i lønnskostnadene. I budsjettet er lagt inn at noe av bemanningsbehovet blir ivaretatt av frivillig innsats.

Driftsøkonomi

Inntekter

Pilegrimsgårdens inntekter vil være leieinntekter for kontorplassene og overnattingsinntekter fra gjester. Det er ikke enkelt å lage trygge beregninger av disse inntektene før stedet er etablert, men vi har likevel laget en gjennomtenkt, nøktern beregning basert på ulike aktiviteter som årlig gir 3890 gjestedøgn i alt. Inntektpotensialet her er beregnet til kr 2 139 000,- Vi mener det er realistisk å nå et slikt nivå andre hele driftsår, og antar at en viss økning av aktivitetsvolumet vil være mulig i årene som følger. Se vedlegg 1 – Inntektsgivende aktiviteter.

Kostnader

Kostnadene ved drift vil bestå av årlig leie, personal- og andre driftskostnader. Med årlig leie på kr. 1,5 mill., personalkostnader etter ovenstående oppsett på kr 1,8 mill. og andre driftskostnader på vel kr. 900 000,- har vi beregnet de årlige driftskostnadene ved forventet virksomhet pr år til kr 4 225 000,- Se Vedlegg 2 – Driftsbalanse etter etablering.

Oppstartskostnader

Pilegrimsgården vil ha behov for inventar og utstyr til kontorer, møterom, kjøkken og overnattingsrom. Disse er beregnet til i alt kr. 1,3 mill. Se Vedlegg 3 – oppstartskostnader.

Balanse/tilskuddsbehov

Når alle budsjettmessige faktorer tas med får vi følgende sammenstilling:

	<i>Etablering og oppstart 2008</i>	<i>Snitt 2009-2011</i>	<i>Fra 2012</i>
Budsjetterte utgifter			
Inventar og utstyr	1300000		100000
Leiekostnader	800000	1500000	1500000
Lønn daglig leder	350000	515000	515000
Variable lønnskostnader	200000	1290000	1425000
Andre driftskostnader	400000	925000	1090000
	3050000	4230000	4610000
Budsjetterte inntekter			
Utleie av kontorer	70000	130000	130000
Utleie til kommunitet	30000	180000	180000
Driftsinntekter	300000	2140000	2350000
Samarbeidspartnere	500000		
Bruk av stiftelseskapitalen	400000		
Frivillig innsats		160000	270000
	1300000	2480000	2880000
Resultat/tilskuddsbehov	1750000	1750000	1680000

Alle tall i tabellen er basert på kostnadsnivået i 2007.

Driftsutgiftene vil delvis kunne tilpasses inntektene, men betydelige faste utgifter må sikres finansiert gjennom et løpende driftstilskudd.

Ekstraordinære kostnader i 2008 finansieres delvis av stiftelseskapitalen og delvis av tilskudd fra andre. Vi ser det som nødvendig å beholde en stor del av stiftelseskapitalen til å sikre stiftelsens likviditet de første driftsårene og som en reservekapital.

Årlig tilskuddsbehov for 2008-2011 er etter dette beregnet til 1,75 mill. Det er dette beløpet som må sikres gjennom driftstilskudd fra stat, fylke og kommune.

Som det fremgår er det også gjort et anslag for utvidet drift med flere gjestedøgn fra 2012. Her synliggjøres at med en slik utvikling vil tilskuddsbehovet heller minke enn øke.

Oppsummering - fremdriftsplan

Nidaros biskop mener med dette å ha svart på statsrådets anmodning på en sakssvarende måte. Notatet synliggjør en rekke alliansepartnere, visjonen for, realismen i og forutsetningene for å etablere Nidaros pilegrimsgård.

Biskopen ser det som tjenlig at den statlige bevilgning stilles til disposisjon via Nidaros bispedømmeråd og ber om at så skjer i statsbudsjettet for 2008.

Biskopen er beredt til, så snart statsbudsjettet er presentert, å ta endelig initiativ til å etablere Stiftelsen Nidaros pilegrimsgård. Dernest vil komme tilsetting av daglig leder og avtale med Statsbygg om rehabilitering og leiekontrakt. Nidaros Pilegrimsgård bør kunne åpne sommeren 2008. Høsten 2008 vil være mye preget av etablering. Første helårs driftsår vil være 2009, med de nærmeste par årene som en fase med innarbeiding av stedets virksomhet.

Trondheim, 2. august 2007

Finn Wagle/sign

3 vedlegg:

- Vedlegg 1 – Inntektsbringende aktiviteter
- Vedlegg 2 – Driftsbalanse etter etablering
- Vedlegg 3 – Oppstartskostnader

Vedlegg 1 – Inntektsbringende aktiviteter

I løpet av skoleåret:

(ca 36 weekender)

- **Retreater**
10 i løpet av året, fra torsdag eller fredag til søndag.
Kommuniteten har hovedansvaret sammen med veiledere utenfra.
Gjennomsnitt 18 enerom x 25 døgn = 450 gjestedøgn à kr. 680,- Kr. 306 000
- **Kurs og seminarer i retreatramme**
10 i løpet av året, torsdag-søndag. Bl.a. i samarbeid med Liturgisk senter, bispedømmerådet m.fl.
Gjennomsnitt 18 enerom x 30 døgn = 540 gjestedøgn à kr. 680,- Kr. 367 000
5 weekender for menighetsråd og staber
Gjennomsnitt 15 enerom x 10 døgn = 150 gjestedøgn à kr. 680,- Kr. 102 000
- **Konfirmanter, ungdomsgrupper og elevgrupper fra skoler**
5 weekender/samlinger i løpet av året.
250 gjestedøgn à kr. 400 (3 på rommet). Kr. 100 000
- **Kirkelig etterutdanning og arbeidsmøter på hverdager**
Prostemøter, Presteforeningen, nasjonale og internasjonale kirkelige arbeidsmøter etc.
Gjennomsnitt 15 enerom x 20 døgn = 300 gjestedøgn à kr. 830,- Kr. 249 000
- **Enkeltbesøk og sekulære grupper**
Korttidsopphold i kommuniteten, kirkelige besøkende, pilegrimer, bedriftsgrupper og andre.
500 gjestedøgn med gjennomsnittspris på kr. 600,- Kr. 300 000

Pilegrimer o.l. om sommeren:

- **Under Olavsfestdagene**
10 dager med 50 senger = 500 gjestedøgn à kr. 350,- Kr. 175 000
- **Resten av sommeren**
40 dager med gj.sn. 30 senger = 1200 gjestedøgn à kr. 450,- (gj.sn). Kr. 540 000

Sum omsetning: 3890 gjestedøgn **Kr. 2 139 000**

3890 gjestedøgn tilsvarer om lag 40 % utnyttelse av den samlede overnattingskapasiteten. Den faktiske driften kan komme til å gi flere gjestedøgn på noen aktiviteter og færre gjestedøgn på andre aktiviteter. Det ligger også et potensial i å supplere listen med nye aktiviteter og grupper av gjester. Samlet sett er dette et realistisk anslag for antallet gjestedøgn etter innkjøringsperioden. På lengre sikt vil det være mulig med en ytterligere økning i antallet gjestedøgn.

Vedlegg 2 – Driftsbalanse etter etablering

Utgifter

Lønn daglig leder (inkl avg.)			515 000	
Lønn andre (inkl. avg.)			1 290 000	(variabel)
Mat	330 000	(variabel)		
Markedsføring	180 000			
Reiseutgifter og lignende	50 000			
Energi	140 000			
Vask (sengetøy etc.)	50 000	(variabel)		
Regnskap, revisjon	65 000			
Hotellmateriell, utstyr	50 000	(variabel)		
Kontorutgifter, porto	60 000		980 000	
<u>Leiekostnader</u>			<u>1 500 000</u>	
Sum årsutgifter			4 230 000	

Inntekter

Utleie av kontorer	130 000
Utleie til kommunitet	180 000
Driftsinntekter	2 140 000
<u>Frivillig innsats</u>	<u>160 000</u>
Sum	2 480 000

Tilskuddsbehov 1 750 000

Vedlegg 3 – Oppstartskostnader

Oppstartskostnader Nidaros Pilegrimsgård

Det er nødvendig å investere midler i møbler, inventar, utstyr til kontor, kjøkken og møterom mv. før Pilegrimsgården åpner. Stiftelsen vil langt på vei overta to tomme hus. Kjøkkenet vil ha de faste installasjoner på plass, men ikke alle hvitevarer. Det står igjen noen møbler som Forsvaret har overlatt til Pilegrimsgården. Ellers må alle rom innredes. Beregninger viser at etablering vil medføre disse kostnadene:

Oversikt oppstartskostnader

Innredning og utstyr fellesrom bolighus	75000
Møbler, lamper og utstyr mv gjesterom	450000
Møbler, data mv. kontor Pilegrimsgården	120000
Møbler og utsmykning stille rom Pilegrimsgården	30000
Møbler, gardiner, TV mv peisestue	130000
Stoler, AV-utstyr, TV, hyller, hvitevarer mv møterom	170000
Stoler og bord mv. spisesal	100000
Bord og stoler til terrasse	25000
Servise Pilegrimsgården	40000
Hvitevarer og annet kjøkkenutstyr	100000
Diverse inkl. trådløst nett i hele eiendommen	60000
I alt inkl mva	1300000